

Niçin bir ateistler birliği?

1. Ateizm bir dünya görüşü değildir. O sadece özellikle irrasyonel bazı dünya görüşlerini dışlar. Ateizm tıpkı »alamizm« (= cadıların olduğuna inanmamak) veya »aklorotropizm« (= yeşil adamcıkların olduğuna inanmamak) de olduğu gibi, herhangi bir olumlu düşünce veya amaç gerektirmeksizin tek bir yanlış düşünceyi kabul etmez. Yukarda belirtilen ve aslında sonsuz sayıda çoğaltılabilen bu inanmama durumları, çok geniş bir kitleye ve hatta alternatifsiz yayılmış olmaları nedeniyle, bunları tanımlayacak bir kavram yoktur bile ve hiç kimse de bunun eksikliğini duymaz. Eğer bir veya birçok doğaüstü varlığa duyulan inanç yaygın olmasaydı, »ateizm« de aynı durumda olacaktı. Oldukça seçkin ve akla yakın bir dünya görüşünün korunması için bir organizasyon gerekli olduğu halde (örneğin organizasyonsuz bilim dalları olmaz), bundan dolayı ateistler için özel bir organizasyon konu itibariyle gereksizdir.
2. Oysa günümüzde tanrının olmadığı düşüncesi veya buna benzer düşünceler dışardan tehdit edilmektedir artık. İnsanlığın büyük bir bölümü, kendisine tanrı olduğu düşüncesini zorla benimsetmek isteyen kuruluşların ya tam egemenliğinde ya da çok tedirgin edici etkisi altındadır. Tanrının var olduğu düşüncesi, en ufak bir belginlik ve bireyler arası tekdüzelikle ne oluşabileceği ne de varlığını sürdürebileceğinden, bu düşüncenin kabullendirilmesi için dışardan güdümlü veya ezici bir inandırma taktiği gerekmektedir. Bu nedenle istisnasız bütün dinler kurnazlık veya zorbalık ya da her ikisiyle birlikte çalışır ve zayıf durumlardan (çocukluk, hastalık, yoksulluk) faydalanmaktan asla çekinmezler. Başka türlü varlıklarını sürdüremeyeceklerini hisseder ve bilirler.
3. Tanrıya inanmak yanlış olduğu için, bu görüş sürekli tehdit altındadır. Bu nedenle böyle bir inanç, kendisini yok edebilecek güçte olan algılara ve düşünce eylemlerine karşı bazen büyük çabalarla durmadan korunmak zorundadır. Tanrı inancını ortaya çıkaran ve ayakta tutan tek araç eşit düzeyde toplumsal baskı olduğundan – İonesco'nun »Gergedanlar« adlı eserinde canlandırıldığı gibi –, karşılıklı birbirini onaylayan sabit fikirlerden oluşan bu ağdaki delinmeler nedeniyle, aslında tanrı inancı her zaman tehlike altındadır. Başka bir deyişle: inançlı bir kişinin gözünde inaçsız herkes Andersen'in »İmparatorun Yeni Giysileri« adlı masalındaki çocuk gibidir. Zaten bu etki sırf onun varlığından bile ileri gelir. Bu yüzden bütün dinsel kuruluşlar elinden gelse her ateisti tek tek yok etmeye çalışır. Bunu yapmak için en iyi yol hiç kuşkusuz onların fiziksel yıkımıdır, bunu gerçekleştirme olanakları olduğu sürece bu işi yapmaktan hiç vazgeçmezler. Bunu başaramıyorsa, ateistlerin varlığından ileri gelen bu tehlikeyi diğer yollardan azaltmaya çalışırlar, özellikle onun düşünce özgürlüğünü engelleme veya onun toplumdaki varlığını tehdit etme yoluyla. **O halde inananlar varolduğu sürece bütün ateistler tehdit altındadır.** Onların sadece varlığı bile böyle potansiyel tehdit oluşturduğundan, inananlar da onları tehdit eder – ama bunu varoluşları yoluyla değil de, kaçınılmaz saldırgan tavırlarıyla yaparlar. İnananlar kendilerini inançlarına zorladığından, oysa inanmamak bir çaba gerektirmez, deyim yerindeyse insanı uyaran her örnek, inananların daha çok çaba harcamasını gerektirir (bu onları kişisel olarak hırpalar) ve bu uyarı kaynağının yok olmasını ister, daha doğrusu bunu gerçekleştirir. (Bunun ötesinde, inananların kendi öngördükleri davranış biçimlerini diğer bütün insanlara zorla benimsetmeye çalışmaları – kilise veya ulemanın yasalar üzerindeki etkisi düşünülürse, kürtaj

yasağı veya domuz eti yetiştirme konusu gibi – burada sadece ek olarak değiniliyor, ama yukardaki açıklayıcı bağlantı kadar önemli değildir bu.)

4. Böylece, dinler varolduğu sürece her ateist en azından potansiyel olarak ve hatta gerçekten tehdit altında olduğundan – buna günümüzden bir örnek vermek gerekirse, islam ülkelerinin durumu ve eski Sovyetler Birliğinin belki çok yakında dağılacak olan parçaları akla getirilmelidir – kendilerini savunabilmeleri için tüm ateistlerin bir birlik oluşturmaları önerilir. Böyle bir savunma öncelikle, ya bireylerin zayıf durumlarını kendi çıkarları için kullanarak, özellikle çocukların beyinlerini yıkıyarak, ya da düşünce özgürlüğünü dini eleştirme konusunda kısıtlayarak, sonuçta dini kuruluşlara parasal yardımla, imtiyazla veya onları karar mercilerine dahil ederek ve böylece dini devlet otoritesine iştirak ettirerek, dinlere ayrıcalık tanıyan devletçe alınan önlemlere karşı olmalıdır. (Kanımca ateistler birliği, dinleri otadan kaldıramadığı sürece, en azından dinlerin büyük veya küçük olduğuna bakmadan hepsine eşit davranılması konusunda ısrar etmelidir, çünkü aydınlanma karşıtı bir dini birlik örgütü, küçük parçalara bölünmüş dinlerden doğal olarak çok daha tehlikeli olabilir; dinler arası her rekabet karşılıklı parodi prensibine göre işler, aynen yukarda (3. noktada) belirtilen ve bu yüzden dinler tarafından nefretle bakılan inançsız insanların varlığı gibi . Bu nedenle bence ateist örgütleri, benim ülkemde Sannyassinler'den sonra günümüzde Scientologlar'a, sözde tarikatlara yapıldığı gibi, küçük dinlerin kovalanmasına sevinir ve hatta bunu desteklerlerse, tamamen hatalı ve akılsızca bir tavır tutmuş olurlar.) Ateistler birliğinin amaca uygun olarak bir diğer görevi ise, din temsilcilerinin yaptıkları en önemli düşünüş hatalarını ortaya çıkararak, kendi üyelerini dinsel propagandaya karşı bağıışıklık kazandırmak olmalıdır; dinler ödenekli dev bir mekanizmaya sahip olduğu için, çok sayıda, çoğu devlet görevlisi maskesi altında gizlenen kişileri (profesör, gazeteci) inanç savunucuları olarak beslemektedir. Bunların önde gelen görevi, belirli bir düşünüş hatasını geliştirmekten ibarettir, örneğin petitio principii (kanıt olarak gösterilen sav (Ç.N.)), gerçek veya görünürdeki bilimsel yetersizlikleri propaganda için kullanma (bunun bir kolu »kuvant teolojisi« olarak adlandırılabilir), pozitif bir iddiaya karşı ispat yükümlülüğünü çarpıtma v.s. Kişi, tek başına, yüzyıllardır yürüyen ve her şeyden önce esas görev ve işbölümü ile gerçekleştirilen bir mekanizmaya eşdeğer şekilde karşılık veremediği için – o ancak, olsa olsa kendisine toplumun değişik kesimlerinden gelen, dini korumak amacıyla geliştirilen her düşünüş hatasını kişisel olarak ortaya çıkarabilir ya da inceleyebilir, fakat son derece ilerletilmiş düşünüş hatalarının, üstelik zıtlıkları kendi aralarında örtbas edebilen kişiler arasındaki dağılımını ilk etapta anlayamaz – ateist bir organizasyon bu işlerin bir kısmını üstlenir ve kendisini – açık açık veya üstü kapalı – din savunucularıyla karşılaşmaya hazırlarsa, birey için yararlı olur. Bu yolla sıradan bir kişinin tek başına yorulacağı veya bunalacağı bir işi üstlenmiş olur.
5. Yukarda belirtilen nedenlerden dolayı, dinler tüm aydın insanlara (ateistlere) karşı tehlike oluşturmaktan asla vazgeçmeyeceğinden, şu sonuca varılır: onların defansif amacının saldırıyı içermesi, yani mümkün olduğunca dinleri büsbütün ortadan kaldırmaları gerekir. Dinlerin, özellikle varlığını sürdürebilmeleri için açıkca sacrificium intellectus'u (sağduyunun feda edilmesini (Ç.N)) gerektiren dogmatik dinlerin (kitapları olan dinlerin) içkin karakteri, ateistlere kendilerini koruma çabalarından başka bir seçenek bırakmamaktır. Bu yüzden ateistler birliğinin görevlerinden biri de, bilgilendirme, yergi ve diğer uygun yöntemlerle, din taraftarlarını tek bir taraftarı kalmayana dek din etkisinden uzaklaştırmak olmalıdır.

6. Amacı, hastalık taşıyan veya hastalık taşıma olasılığı olan kişilerin politik veya dünya görüşlerini etkilemeden hastalıklarını ortadan kaldırmak olan tıp bilimi gibi, ateizmin de içeriği daha doğrusu amacı negatif-defansif, başka bir deyişle belli bir akıl karışıklığını ortadan kaldırmaktır. (Eğer bu akıl karışıklığı toplumsal olarak oluşturulmamış, dolayısıyla kayılmamış ve tedavisi engellenmemiş olsaydı, buna karşı verilen savaş büyük bir olasılıkla son derece kolaylaşır.) Ateizmin başlıca özellikleri hakkındaki her şey giriş kısmında söylendi; bundan çıkarılacak kaçınılmaz sonuç ise, ateistler birliğinin, dünya görüşü açısından ya da politik yönden tarafsız kalmak ve buna bağlı olarak kendisini ateist olarak tanımlayan her kişiye ayırım yapmaksızın, bünyesinde yer vermek zorunda olduğudur. Her çeşit tanrı ve benzetmelerinin olmadığı tanısı, dış fırçalamak üzerine veya daha güncel söylenecek olursa: viviseksiyon, vejeteryanlık, salgın hastalıklara karşı savaş, kürtaj yapabilme süresi, güncel savaş v.s. üzerine belirli bir tutum kesinlikle beraberinde getirmez. Ateistler birliği, mümkün olduğunca üyelerinden, yaşam şeklini veya yasama organlarını ilgilendiren bütün konularda belirli bir yaklaşım beklememelidir, ama sadece dine özel haklar tanıyan yasalara karşı olmalı ve elbette her türlü dinsel bir birliğin yasama dışında bırakılmasını istemelidir. Her dinin, yalnızca kendi üyelerinden bir beklentisi olmalıdır (elbette üyeliğin gönüllülüğü güvence altında olması şartıyla), aynı zamanda gerek kendi üyelerine karşı, gerekse bütün yurttaşlarına karşı olan bu beklentileri gerçekleştirmek için devlet mekanizması dinin emrinde olmamalıdır.

Ateistler birliğinin hiç biri, bu minimum ortak tavır dışında kendi üyelerinden belirli görüş veya düşüncede olmasını istememelidir. Aksi takdirde kendi amaçlılık karakterini kaybeder ve belli bir ideoloji taraftarı veya politik örgüt karakterini kazanır. Ateistler birliğinin her ne kadar, dinin toplumun her kurumu üzerinde olan etkisini, elbette din dışı konularda çıkarılan yasaları da tartışma veya ortaya çıkarma ve hatta ona karşı savaşıma özgürlüğü olması gerekiyorsa da, o, adı geçen bu konularda her türlü olumlu açıklamalarından kaçınmalıdır. Din büyük bir kötülüktür, fakat tek kötülük değildir; kim diğer kötülüklerle karşı savaşmak istiyorsa, bunu doğru bulduğu şekilde ve gerek gördüğü yerde yapma özgürlüğüne sahip olmalıdır. Fakat ateistler birliğini bu savaş için kullanmamalı veya buna mecbur tutmamalı ve hatta kendisinin doğru bulduğu, din dışında olan belli bir kötülükle kesin savaşım yöntemi için bile kullanmamalıdır.

Sağduyu, karşıtı gibi tarihi bir olgudur ne yazık ki! Her çağda ve tüm koşullar altında aynı şekilde ve aynı yoğunlukla gelişmez. Bunun sonucu olarak, gelenekleri oluşturan akımlardan kaçarak, kişiyi dinin ağlarından kurtaran yollar birbirinden farklı olduğundan, yani aynı zamanda değişik potansiyel sahibi ateislerin bulunmasından, sadece pratik nedenlerden dolayı bile benim ana ilkelerimin benimsenmesi, bir ateistler birliğinin kurulması taraftarı olan herkese önerilir – eğer kendileri kazanmak istiyorsa.

Fritz Erik Hoevels